

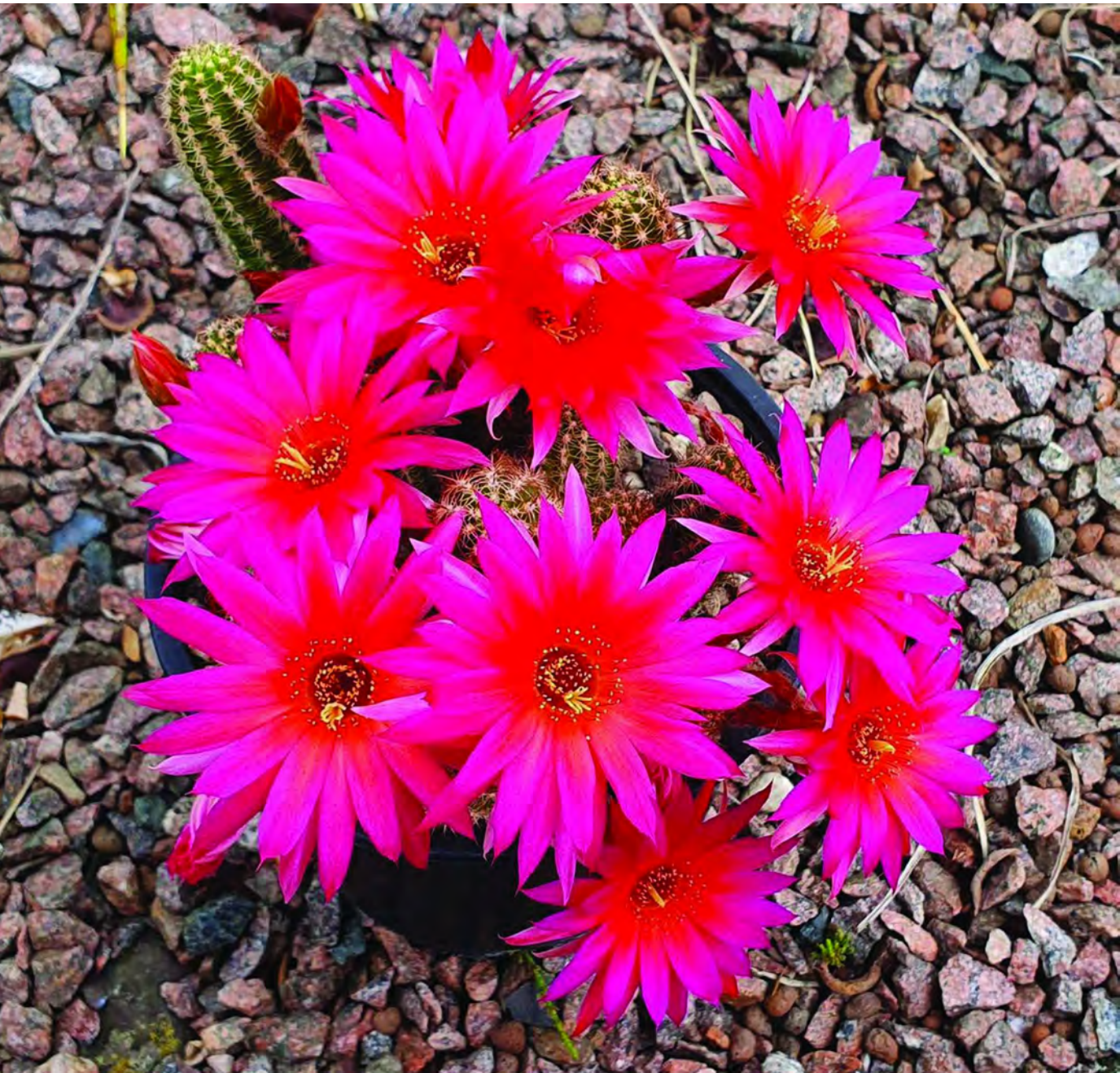
KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 3

Oktober 2020

Årgang 55

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 2625 6840

OBS!! ny E-mail: ellenmke@hotmail.com

Tryk: LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

Årskontingent: Digitalt medlem DKK 100,-. Traditionel incl. papirblad DKK 225,-.

Vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af artikler og annoncer:

Termine für Anzeigen: Deadlines for advertising: **1. januar, 1. maj, 1. september.**

På Årsmødet 2018 blev det besluttet, at annoncer med relation til vor hobby fremover er **gratis** at bringe i bladet.

Hilsen fra redaktøren

For mig er det altid spændende at gå i gang med næste nummer af et kaktusblad. Et af spørgsmå-

lene er ofte “Har jeg stof nok?” Ja, selvfølgelig - og denne gang er der både nye og gamle kendinge.

Vinteren står for døren, altså hvis den kigger forbi i år, og derfor er der lidt om overvintring af kaktus og sukkulenter. Et af vore yngste medlemmer skriver om, hvordan interessen for disse skønne planter opstod og en anden, kendt af mange gamle medlemmer, fortæller om nye *Yucca*, som han selv har opformeret. Der er også lidt om en spændende lille *Caralluma* og en af de planter som mange kalder ukrudt. Endelig skal vi høre om stiklinger fra knoldsukkulenter kan danne caudex, og om hvorfor kaktusblomster venter til det regner, inden de springer ud.

Her på siden har jeg, efter bestyrelsens ønske som noget nyt, tilføjet hvem der er kredsformænd i vore to kredse.

Til sidst vil jeg minde jer om at det snart er jul og derfor ønske alle en

GLÆDELIG JUL og et GODT NYTÅR.

Vi ses i 2021!

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Erik Holm, Skibbildvej 1,

Haunstrup, 7400 Herning.

Tlf. 2665 4832.

Sekretær: Finn Larsen, Salbyvej 17,

4600 Køge. Tlf. 2252 3208

Kasserer: Rolf Hohlweg,

Nederste Torpenvej 29, 3050 Humlebæk

Tlf. 3020 1175

Fælles E-mail til hele NKS bestyrelse:

nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: nordiskkaktusselskab@gmail.com

Kredsformænd:

Jyllandskredsen: Peer Kammer Hansen,

Mannehøj 219, 6600 Vejen. Tlf. 20 23 34 14,

e-mail: peerkb@hotmail.com

Sjællandskredsen: Per Rønkel,

e-mail: mastiff.sari@gmail.com

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713

eller

MobilePay på nr. 30135 (obs kun 5 cifre)

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

eller

PayPalkonto: nordiskkaktusselskab@gmail.com

OBS!! Husk fulde navn ved indbetaling

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Benny M. Jensen fortæller inde i bladet mere om bl.a. denne smukke

Chamaelobivia 'Budapest'. Foto: Benny M. Jensen

Formanden har ordet

Tekst: Erik Holm Foto: Jørgen Hørlyck

Jeg er og har været meget taknemmelig over dette års kaktussæson. Jeg har haft fornøjelsen af at få besøg af rigtig mange af jer og også af rigtig mange, der havde fået en ide til en lille udflugt efter at have set TV-Midtvests udsendelse om Haunstrup. Nogle er endda kørt langt for at se kaktus. Der har ikke været en uge uden 2-3 besøg fra slutningen af april til her midt i september. Mit store drivhus gør jo også, at man ikke behøver frygte at blive smittet med corona. Tak for besøgene. Det har varmet, og jeg håber da, at det fortsætter!

Jeg har også selv været aktiv og været af sted til coronasikre medlemsmøder i Jyllandskredsen og til private besøg. Det har været en fornøjelse hver eneste gang. Tak til alle værter og til passagererne i bilen. I er alle guld værd!

Fra maj til ind i august har mine *Echinopsis*-hybrider frydet mig med fantastiske blomster. Den mest fantastiske har været 'Harlekin', som ses på det maleri, som jeg holder på Jørgen Hørlycks foto. Helga Erritsø er kunstneren bag. Da jeg hentede male-riet var det faktisk 3. gang i år, at jeg besøgte Helga og Johs. 1000 tak for jeres måde at være på.

Her kommer jeg så til det eneste triste i sommeren. Planten på maleriet har jeg nemlig købt af Kaj Christiansen, som døde den 31. juli. Vi

bringer ikke nekrologer i KAKTUS, men vi har sendt en kondolence-mail til familien, og jeg ved at mange af os har snakket om Kaj, når vi har mødtes siden. Han var en herlig mand og en dygtig kaktusdyrker.

Vinteren er jo lidt mager for kaktusdyrkere. Heldigvis står *Ariocarpus* i knop nu og vil være en fryd langt ind i oktober. Godt at have dem, for blomstringen er ellers ved at være ovre. Omkring 1. november ruller vi bobleplasten over samlingen igen, men der skal nu nok blive nogle gode dage derude med selskab, kaffe og Nordsøolie. Måske kommer du forbi?

Jeg håber, at I alle passer rigtig godt på jer selv og hinanden. Lige nu truer dansen med corona igen. Vinteren bliver måske en vinter i isolation igen for mange af os. Til gengæld kan man jo glæde sig til foråret. Vi håber, at det kan lade sig gøre at mødes tit i mindre grupper.

Tak for i år!

Erik

Om overvintring i Haunstrup

Tekst og foto: Erik Holm

Med ryggen til varmepumpen ses et overblik. Man aner buerne, hvor bobleplasten ligger hen over de 5 wirer. Bagest til højre ses elmåleren. Blandt søjlerne længst væk står blandt andet *Espostoa (Vatricania) guentheri*, som indkøbsturdeltagere måske husker, jeg købte hos Aad Vijverberg. Den trives.

Sidste vinter opvarmede jeg cirka 2/3 af mit drivhus på 65 m². Jeg syntes, at arbejdet med at rykke sammen på planterne var for besværligt, og det var svært at komme til at inspicere mange af planterne. Jeg tror, jeg kunne have reddet en del af de planter, der gik tabt, hvis jeg havde kunnet komme ordentligt rundt i alle kroge.

Derfor bestemte jeg mig til, at denne vinter skulle være anderledes i den forstand, at hele arealet skulle isoleres og alle gange skulle være farbare. Derfor anskaffede jeg en ny rulle af den bedste bobleplast. 12 m lange baner er ført op ad siderne og hen over 5 wirer monteret i passende højder gennem drivhuset. Gavlene er isoleret med de kortere baner fra sidste vinter.

Sidste vinter varmede jeg op med 4 varmeblæsere (2 aktive og 2 kun på blæs) og måtte

Overblik i den østlige side af drivhuset. Bemærk Jørgens planter på bundhylderne tv.

naturligvis betale dyrt for strøm på trods af en meget mild vinter. Jeg har ikke nøjagtige målinger på strømforbruget, men 40-50 kWh om dagen er nok et ret godt bud i de koldeste par måneder, og det var bare for at holde drivhuset frostfrit. Ingen nøjagtige målinger forefindes, men sæsonudgiften var i al fald på den forkerte side af 10.000 kr.

Her ses varmepumpen i nordgavlen. Lige under står *Uebelmannia*, *Discocactus* og *Buiningia*.

I november fik jeg så langt om længe installeret en luft-til-luftvarmepumpe. Den sidder i nordgavlen og er indstillet til at holde 10° C. I realiteten holder den de 10° C nogenlunde sikkert indenfor de nærmeste 2-3 m fra indblæsningen faldende til 5-7° C i den anden ende af drivhuset (8 m væk). Strømforbruget er gennemsnitligt 7 kWh om dagen eller estimeret 1000 kWh for hele sæsonen. Priserne på strøm varierer fra selskab til selskab og fra måned til måned, men som tommelfingerregel er prisen cirka 2,25 kr pr kWh. Jeg varmer derfor op for cirka 2250,- kr. i indeværende sæson eller cirka 20 % af sidste års udgift. Jeg er glad!

Diverse *Uebelmannia* og *Discocactus*.
Desuden en *Buiningia purpurea* og i baggrunden
nogle små *Myrtillocactus geometrizans*.

Nogle af de svære
Mammillaria + *Astrophytum caput-medusae*.
De står forholdsvis tæt på indblæsningen, men er
også samlet, fordi de somme tider skrumper for
meget eller tørrer helt ud. Det er godt at kunne
holde ekstra øje med dem og eventuelt vande dem
lidt. Det har dog ikke været nødvendigt.
I den fjerne ende af bakken står Jørgens
tilsvarende planter.

Sidste vinter opholdt *Uebelmannia*, *Discocactus*,
Buiningia, *Euphorbia* og diverse sukkulenter sig
inde i boligen. Nogle af dem var meget svære at
holde ude af vækst og specielt *Euphorbia* fik
uæstetisk vintervækst. Denne vinter står ALT i
drivhuset og trives fint med det.

Lidt længere væk står diverse
Euphorbia og *Pachypodium*.

Gymnocalycium nidulans (?)

Nu er sæsonen jo ikke slut endnu, men jeg kan allerede konkludere:

- at udgiften til ny isolering + varme-pumpe på 20.000 vil have tjent sig selv hjem på 2-3 år.
- Dertil kommer så, at planterne alle ser meget, meget bedre ud. De hviler som de skal, men er ikke så voldsomt skrumpet.
- Ingen er angrebet af svamp eller virus,
- *Mammillaria luethyi* og andre, som plejer at dø hos mig om vinteren, ser også ud til at trives.
- De planter som plejer at komme ind, fordi de ikke tåler at komme under 10-12° C ser perfekte ud.
- Angreb af først og fremmest uldlus bliver opdaget og behandlet, fordi gangene er intakte.
- I øvrigt tåler planterne nemt at blive sprøjtet og dermed blive våde, blot de bliver stillet lidt nærmere indblæsnin-gen

***Gymnocalycium armatum* (?) hører til de mange, der stortrives i mit drivhus.**

Jeg skylder at nævne, at det praktiske arbejde med at omplacere planterne efter temperaturbe-hov og opsætningen af isoleringen ikke var blevet klaret uden Jørgen Hørlycks hjælp. Det er derfor helt rimeligt, at der er gjort plads til

størstedelen af hans samling i drivhuset. Jeg gad vide om det bare er for vinteren? Faktisk trives hans planter i lige så høj grad som mine på trods af, at de fleste må tage til takke med hylderne under mine rulleborde, så af den grund kunne de sagtens blive stående. Jeg tror dog, at han nok vil have de vigtigste planter hjem til maj.

***Thelocactus (Hamatocactus) setispinus* med frugter**

I midten af marts har jeg tænkt mig at skrue ter-mostaten op til 16° C i al fald i dagtimerne. Når man har sådan et stort drivhus burde det være muligt at starte samlingen op en måned før sæd-vanligt, men vi kunne jo selvfølgelig godt risikere at få vintervejr?

Lige en status i september:

Mht. til udgiften til opvarmning så endte den på langt under halvdelen af de forrige års udgift ved brug af varmeblæsere.

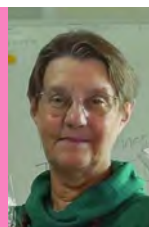
Da først planterne kom i gang, begyndte der at komme tab. Overgangen mellem hvile og vækst er åbenbart den mest risikofyldte.

Mammillaria (Dolichothele) decipiens* ssp. *camptotricha

Ukrudt eller bonzai?

Tekst og foto: Hanna E. Hansen

I KAKTUS nr. 1 2020 side 7 havde jeg en lille note om *Oxalis carnosa*. Ukrudt? Nuvel, det af sentimentale grunde bevarede eksemplar har stået i haven hele sommeren, og nu da sneglene

har ædt løvet, ses det tydeligt, at det er en sukkulent-bonzai, ikke sandt?

Men ukrudt vil jeg nu alligevel kalde det.

Fra børneværelse til ungkarlehybel

Tekst og foto: Daniel Kjølby

Så fik jeg æren af at komme med et indslag til årets sidste blad. Jeg er blot en ung kaktusdyrker på hele 23 år, hvilket må gøre mig til en af de yngste dyrkere i foreningen.

Min interesse for planter kommer da mine forældre har haft japansk inspirerede haver hele min barndom, så jeg har ikke kunne undgå at få interessen for planter. Som børn er vi altid blevet revet med i haven, om det var for at anlægge et nyt bed med far, eller ordne ukrudt med mor, så kunne dette ikke undgås. Jeg kan fra min tidlige barndom huske at min mor altid har haft Novemberkaktus, *Schlumbergera* i vindueskarmene. Som 6-årig, lavede mig og min mor en stikling af denne, som jeg skulle have på mit værelse. Dette må siges, at være min portal til denne verden.

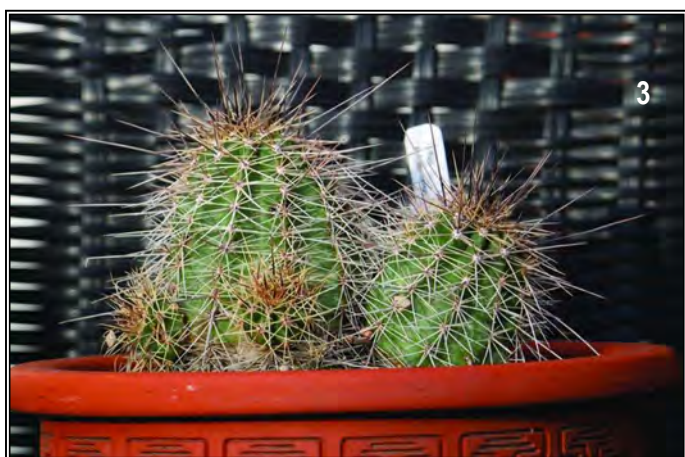
Det greb hurtigt om sig, når vi var nogle steder henne, måtte mor jo betale en ny plante, når jeg opdagede en *Schlumbergera* med en anden farve end dem jeg havde i forvejen. Da jeg flyttede hjemmefra som 16-årig, gav jeg min mor alle mine Novemberkaktus. Hun fik her 28 forskellige, så det var blevet til en lille diskret samling over 10 år.

Lophophora fra Benny

***Leuchtenbergia* fra Erik**

***Echinocereus x roetteri*,
New Mexico, Jarilla Mountains, Otero County,
RP125, sået i 1999**

Jeg søgte med lys og lygte efter en *Lophophora* i de forskellige grupper da det var mit formål at samle på giftige planter, og her bød Benny M. Jensen straks ind. Han havde en jeg måtte købe, hvilket blev min første, men næppe sidste *Lophophora* (se billede 1). Her røg en *Haemanthus albiflos* $\times$ *deformis* også med i købet, da min interesse ikke kun ligger i kaktus. Siden hen er *Lophophora* samlingen kun blevet større. Dog føler jeg at jeg mangler en Crested (kamformet) på egen rod.

Jeg opdagede senere de forskellige grupper på nettet, og meldte mig ind i flere og flere, hvor kaktus var emnet. Her opdagede jeg en rigtig dygtig mand, ved navn Erik Holm. Han bor tæt på min gode ven, Bjarne Højlund. Da jeg en dag var oppe ved Bjarne, sagde han til mig om vi ikke skulle køre en tur over til Erik. Dette lød jo meget spændende, da jeg absolut godt vidste der var en masse at kigge på. Kort fortalt, så kom jeg fra Erik med en hulens masse nye planteønsker, en *Leuchtenbergia principis* (se billede 2), en *Agave utahensis*, og en masse mere. Her blev jeg virkelig overbevist. Kaktusser var bare for fede.

Senere fik jeg interessen for giftige planter, da jeg var dybt fascineret af alt det de kunne, og alt det de var blevet brugt til igennem tiden, som man pludselig ikke turde bruge mere. Sådan noget som psykedeliske planter er jo også nogle der er blevet brugt medicinsk igennem tiden, og her er det første gang jeg bliver præsenteret for *Lophophora*, da jeg læste om stoffet, mescaline. Dette var spændende, syntes jeg. Her skal dog nævnes, at der aldrig har været planer om indtag.

Hvad der var aller vigtigst for mig, det var, at de kaktusser jeg skulle samle, helt sikkert skulle være nogle uden torne. Dette var der to årsager til.

1. Alle tror at alle kaktus har torne, og dette ville jeg gerne modbevise.

2. Hvem i alverden gider at have disse trælse torne i fingrene. Punkt 2 er totalt blevet slettet fra listen i år, da jeg har brugt alt for mange penge på kaktus med torne (se billede 3).

Min private samling af kaktus står blot på min adresse. En lille ydmyg lejlighed, med en lille ydmyg have, så dyrkningen er ikke i drivhus om sommeren. Alle planterne står på mit røde havebord (se billede 4), når vi kommer længere hen på året, og vejret bliver mere vådt, så kommer de, i de (indtil videre) 2 mistbænke (billede 5) jeg har banket sammen, så de er beskyttet for vind og vejr.

Når det bliver for koldt, så bliver alle planterne flyttet 1 km, op til min kammerat, som har et helt standard drivhus, hvor de får lov at stå vinteren over ved omkring 5° C. Opvarmningen foregår her med en elblæser.

Mit næste mål med kaktus, det er så vidt muligt at samle planter med lokationer på, hvilket jeg allerede er godt igang med. I år har jeg købt flere *Rebutia* og *Lobivia* med lokation. Dem håber jeg på at se blomster på næste år. Jeg syntes det er hamrende spændende, at de samme slægter og arter kan variere super meget, alt efter hvor de kommer fra.

Jeg syntes dette beviser at, stort set alle, uanset alder og forhold kan dyrke kaktus. Derfor ønsker jeg at der kommer andre jævnaldrende med i foreningen.

Artiklens forfatter med en stor flot Aloe

Kaktus på rødt bord

En af de to mistbænke som mine kaktus og sukkulenter skal overvintre i.

Beskrivelse af ny Yuccasort med navnet **Yucca 'Galina'**

Tekst: Benny M. Jensen Foto: Elena Y. G. Jensen og Benny M. Jensen

Yucca 'Galina' er navngivet efter min kones mor Galina Vasilyevna Gorokhovitskaya, født 17. september 1945. Galina døde desværre 3. august 2020 efter smertefuld sygdom. Galina var en meget smuk, stærk og vis kvinde, så den *Yucca*, der skulle bære hendes navn, skulle være en, som også har stor styrke. Galina har brugt mange timer på at luge og hjælpe med at potte vores *Yucca*, når hun var på besøg her hos os, det var en hjælp, som jeg satte meget stor pris på.

**Yucca 'Galina' 23. august klokken 13
dvs. når solen er i zenit (sommertid))**

Da vi skulle vælge hvilken af vores *Yucca*, som der skulle bære hendes navn, var vi ikke et sekund i tvivl om, hvilken det skulle være.

Yucca 'Galina' er flot, hårdfør, den er meget resistent overfor vintervæde og får så godt som ingen svampepletter på bladene, end ikke efter den meget våde efterår/vinter 2019-2020. Den har endnu ikke blomstret, så den del af beskri-

velsen er desværre ikke mulig, men planten alene er så forskellig fra tidligere navngivne *Yucca*, at jeg ikke anser det bydende nødvendigt at have det med på navngivningstidspunktet.

**Yucca 'Galina' 17. september 2020 kl. 19:30 om aftenen,
denne dag kunne Galina have haft 75 års fødselsdag.**

Yucca 'Galina' er en hybrid, som jeg lavede i 2010, hybridnummer BMJ#2010-007, klonnummer 2446BW. Det er en krydsning mellem to krydsninger nemlig *Yucca* 'Elenas Star' x floribunda (pollen fik jeg tilsendt fra Mark van Zwet i Holland). Frøforældrene *Yucca*

'Elenas Star' er også en af mine hybrider en *Yucca glauca* x #1402 (der er en stor *filamentosa/flaccida* hybrid).

Vi ved ikke om, *Yucca* 'Galina' er caulescent eller acaulescent, altså om den er stammedannende eller ikke, da den jo ikke har blomstret endnu. Genet for stammedannelse er normalt undertrykt hos mange af Yuccahybriderne, så sandsynligheden for stammedannelse er ikke så stor, men det er stadig en mulighed, da pollenforældrene jo er stammedannende, samt den *Yucca glauca* der er forælder til *Yucca* 'Elenas Star' også havde en kort stamme.

Opformering kan ske ved sideskud og fra rhizomer, men da sideskuddene sidder ret tæt på basis af planten, gør det det noget vanskeligt at opformere den fra stiklinger, så den må efter stor sandsynlighed opformeres in-vitro, og der er et nyopstartet Hollandsk laboratorium, som har tilbudt at assistere med opformeringen den vej. Bladene hos *Yucca* 'Galina' har en helt usædvanlig farve, der bedst kan beskrives som værende blågrålysegrønne - ja, det var et langt og mærkeligt ord, men farven er meget vanskelig at beskrive, og derfor bliver der altid spurgt til netop denne *Yucca*, når der er Yuccaintereserede på besøg i haven, farven på bladene er virkelig en rigtig "eye catcher", og det virker næsten som om, at den skifter farve alt efter hvordan lyset falder på tidspunktet. Billederne er taget sidst i august, og den er ikke blevet klippet i løbet af sommeren, så den ser ud, som den

er - stærk og flot. Bladenes længde er op til 55 cm, og på det bredeste sted er de 4 cm. Kanten på bladet er beigefarvet, glat og uden tråde, endetornen er beigefarvet og meget spids. Blomst og frugtlegeme ukendt på beskrivelsestidspunktet.

***Yucca* 'Galina'**
den 18. september kl. 9 om morgenen.

Beskrivelse af ny Yuccasort med navnet ***Yucca* 'Aleksander'**

Yucca 'Aleksander' er navngivet efter vores søn Aleksander Peter Jensen f. 2006.

Denne *Yucca* er en hybrid, som jeg lavede i 2004 ved at krydse *Yucca flaccida* med *Yucca elata*, klonnummer 2002C. Pollenet havde jeg indsamlet

hos Inger og Mogens Madsen i Kalundborg, der i 2004 havde en flot *Yucca elata* i blomst, den havde Mogens i øvrigt selv dyrket fra frø.

Yucca 'Aleksander', er meget hårdfør og ligner umiddelbart på afstand en bredbladet *Yucca*

Yucca 'Aleksander' 5. juni 2019
sammen med andre Yucca, Opuntia humifusa, Sempervivum, Jovibarba
og Malotigena frantiskae-niederlovae 'Gold Nugget'
(bedre kendt under synonymet Delosperma congestum 'Gold Nugget').

elata. Bladene er op til cirka 60 cm lange og cirka 2 cm brede på det bredeste sted, mørkegrønne med en hvid kant, som har mange lange krøllede eller let krøllede tråde. Blomsterstanden er paniculate 235 cm høj, "panicle" starter sidegrene i cirka 95 cm højde og har mere end 45 sidegrene med op til 30 blomster på hver gren, de længste sidegrene er 35 cm lange. Totalhøjde fra jordoverfladen 275 cm høj. Planten er acaulescent, så den danner ikke stamme, det kan dog være fordi, den brugte alt kraft på de mere end 60 frø kapsler, som dannedes efter håndbestøvning af blomsterne, eller på grund af den ekstreme mængde regn, som var i den efterfølgende vinter. Nu er der mange nye skud på vej fra basis af stammen, denne vækstform gør det normalt noget vanskeligt at opformere den fra stiklinger, så den må efter stor sandsynlighed opformeres in-vitro.

Blomsterstanden holdt sig selv opret, indtil der kom meget stærk vind og regn samtidigt, det gjorde det nødvendigt, at vi måtte støtte den

med en tentorpæl, i mindre blæsende egne vil det sandsynligvis ikke blive nødvendigt at støtte den. Blomsterne er hvide med et grønt skær. Blomsterstanden er ubetinget den flotteste og mest imponerende, vi til dato har haft på nogen Yucca i haven. Frø kapslerne er for de fleste omkring 60 x 25 mm i størrelsen, når de er modne. Frøene er sorte blanke, 6-7 x 4-5 mm og cirka 1 mm i tykkelse.

Yucca 'Aleksander' 25. juli 2019.
Det er mere end ret imponerende, at der kun er 50
dage imellem de to billeder.

Yucca 'Aleksander' 20. august 2019.

Blomstringen er helt slut og efter at vi har bestøvet de yderste blomster på næsten hver sidegren (her er der bedst chance for bestøvning, på grund af apical dominans) er der kommet mere end 60 frøkapsler i god udvikling ud af.

Frøkapsel og frø fra *Yucca* 'Aleksander', den 30. oktober 2019. I størrelse og form ligner de mest frøforældrene *Yucca flaccida*, men er dog en lille smule mindre. Pollenforælderen *Yucca elata* har ret små frøkapsler, så en lille indflydelse har der været derfra.

Beskrivelse af ny *Chamaelobivia* cultivar med navnet

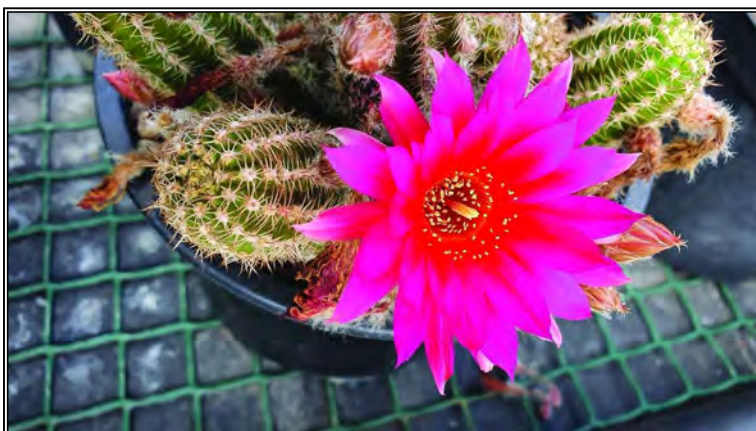
Chamaelobivia 'Budapest'

Denne nye hybrid er lavet af Demeter Janakidizs, der er ansat i Elte Budapest Botaniske have i Ungarn. Hybriden er lavet ved at krydse en *Chamaecereus silvestrii* med en *Lobivia winteriana*.

Chamaelobivia 'Budapest' er langsomt gruppedannende, har 10-11 ribber, randtorne er som nye beigefarvet og centraltorne sorte, men alle

Artiklens forfatter fremviser her sin flotte blomstrende *Chamaelobivia* 'Budapest'.

***Chamaelobivia* 'Budapest' 13. juli 2020.**

Denne dag var der en enkelt stor blomst, lyset var lidt anderledes og det virkede farverne på blomsten også at være i forhold til dem der kom 5 dage senere.

torne bliver senere beige og til sidst cremefarvet eller lysere. Segmenterne er på mit eksemplar, der er 11 år gammel, op til cirka 12 cm høje og 3 cm tykke.

Blomsten kan blive op til næsten 8 cm i diameter, men er meget variabel i størrelse, så der kan godt være perioder, hvor blomsterne kun er 6,5 cm i diameter, men der er ofte rigtig mange mange blomster på en gang, og da den blomstrer i flere perioder fra maj til august (i skrivende stund, midt i september, er der en enkelt knop), så gør det ikke så meget at blomsten nogen gange er lidt mindre. Farven er meget intens rød med violette toner. Farven er utrolig svær at fotografere, sådan at farven bliver gengivet helt rigtig, men tro mig, den er flot! Hver blomst holder en-to dage, nogle gange op til tre dage, alt efter hvor varmt der er på blomstringstidspunktet. Vanding med regnvand er at foretrække, da det ser ud til, at stimulerer væksten, når ph er under PH 6,5.

Det er *Chamaelobivia* 'Budapest', som er årsagen til, at jeg har fået øjnene op for gruppen af *Chamaelobivia*. Demeter sendte i 2001 denne og en "søster" (som bliver navngivet på et andet tidspunkt), og siden har jeg fundet ud af, at der

er utroligt mange forskellige farver og vækstformer inden for *Chamaelobivia*. Mine planter er dyrket i rent mineralsk Ecogrib Grow tilsat 30% kattegrus, og der bliver vandet med 1 ml gødning pr. liter vand ved hver vanding i hele vækstsæsonen.

Hvileperiode skal være kold og tør, som de fleste andre kaktus, fra efterårsjævn døgnet til forårsjævn døgnet, sådan cirka!

***Chamaelobivia* 'Budapest', 18. juli 2020.**

Sammenligner man med billedet på forsiden af dette blad, kan man rigtig se, hvor forskellige størrelsen på blomsterne kan være.

Caralluma sarkariae

Lavranos & Frandsen

Tekst og foto: F. Bartig

Det er en ret speciel følelse, en form for henrykkelse, der griber én, når en art, man aldrig har set i blomst, pludselig og uventet giver sig til at afsløre sine hemmeligheder. For et par år siden sendte Finn Larsen mig en halv snes stapeliarter, han havde købt til mig under et besøg på et større europæisk plantemarked (ELK). Blandt arterne, som jeg for hovedpartens vedkommende ikke havde dyrket tidligere, befandt sig en *Caralluma sarkariae*, om hvilke jeg ikke vidste stort andet end, at den stammer fra Indien. Man kunne mene, at en art

fra Indien ville kræve en ret lun overvintring, men pladsmangel tvang mig til at installere den på min altan, hvor temperaturen i værste fald kan snige sig ned omkring 10° C. Det gik heldigvis godt. *Caralluma sarkariae* fylder ikke ret meget, og i en større samling kan man være tilbøjelig til at overse den, men jeg noterede mig dog, at den øjensynligt befandt sig fint, og at den var i, om end beskeden, vækst.

Om sommeren plejer jeg at pendle mellem min lejlighed i Viby og mit sommerhus i Fuglsø,

Den smukke blomst i *Caralluma sarkariae*.

hvorfor jeg ikke altid kan give mine planter den opmærksomhed, de fortjener. Det er vanskeligt at finde noget positivt at sige om de coronaomstændigheder, som har plaget os gennem sommeren 2020, men de har dog i mit tilfælde bevirket, at jeg har tilbragt væsentlig mere tid med mine planter på altanen end vanligt. En dag i slutningen af august, medens jeg gik og "puslede" om mine venner, faldt mit blik på *sarkariae*'en. Mit syn er ikke så skarpt, som det har været - uden læsebriller har jeg problemer med at skelne detaljer i små ting. Det forekom mig, at der sad en edderkop i spidsen af *sarkariae*-æstængerne. Da brillerne var fundet frem, viste edderkoppen sig at være en blomst, men selv nu kunne jeg ikke rigtig orientere mig - luppen måtte frem. Halløj - sikke en yndig blomst. Man skulle ikke tro, så megen charme kunne rummes i så lille en struktur - for naturen er alt vist muligt.

Da jeg havde taget vedlagte foto af *sarkariae*-blomsten, faldt det mig ind, at jeg engang havde læst en artikel i ASKLEPIOS, der omhandlede nogle indiske *Caralluma*-arter. Efter megen bladren fandt jeg frem til artiklen eller rettere sagt, der var 2. I den første var *Caralluma sarkariae* nævnet i teksten, desuden var der en serie billeder af arten. Artiklen handler dog ikke om *Caralluma sarkariae* men om *Caralluma moorei* - en

ikke tidligere kendt form som nybeskrives her. Det oplyses, at "*Caralluma sarkariae* var. *sarkariae*'s distribution is recorded only from the tip of peninsular India, but is not reported outside of Theni, Tirunelvely and Madurai district of Tamilnadu state". Der er en vis farvevariation mellem de afbildede blomster. Min *sarkariae* ligner mest en form, som kaldes *Caralluma sarkariae* var. *sarkariae rubrolokum*. Det bemærkes, at der nu optræder en nominatvarietet i teksten, som ikke findes i originalbeskrivelsen af Lavranos & Frandsen, og det fører så frem til artikel 2, i hvilken S. Aditya leverer en nybeskrivelse af en varietet, han kalder *Caralluma sarkariae* var. *longipedicellata*. Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i emnet her men blot henvise til artiklerne i ASPLEPIOS.

Litteratur:

Aditya Soumen: *Caralluma moorei* Aditya sp. nov, - A new species from East coastal India.

I ASKLEPIOS 110/marts 2011.

Aditya Soumen: *Caralluma sarkariae* var. *longipedicellata* var. nova. A new *Caralluma* variety from Peninsular India.

Findes samme sted som ovenstående.

Rettelse til sidste nummer: juni 2020

I sidste nummer af 'Kaktus og andre Sukkulenter' fortalte Flemming Bartig om *Huernia hystrix*. Desværre havde der indsneget sig ikke mindre end to fejl i artiklen.

For det første havde jeg vendt billedet på hovedet (det I ser her på siden vender rigtigt) og for det andet havde der indsneget sig et "u" et meget uheldigt sted. På side 5 i 2. spalte, hvor hulepindsvinene bliver omtalt, stod der "Disse uhyggelige fyre kender jeg...". Der skulle have stået "Disse hyggelige fyre...". Jeg undskylder og beklager fejlen mange gange. Red.

Huernia hystrix

Adenia - stiklinger og caudex?

Tekst: Michael Nielsen. Foto: Finn Larsen (fig. 6) og Ellen Christensen (resten)

Adenia er en slægt indenfor passionsblomst familien. Vi holder os som sukkulentnørder primært til arter, som danner et stort caudex på op til over en meter, hvorfra der skyder stængler ud ofte med små blade. En typisk art kunne være *Adenia globosa* (fig. 1). Den vokser typisk i Afrika med en koncentration i Østafrika og Sydafrika.

Formålet med denne artikel er at informere om muligheden for at sætte stiklinger og om stiklingerne også danner caudex ?

Fig. 1 *Adenia globosa* fra vor egen samling

Fig. 2 *Adenia ballyi* frit udplantet i vor egen samling.
Foto er fra 2016

Adenia ballyi

Adenia ballyi danner et caudex på over en meter og sætter skud op til 2 meter. Den minder lidt om *Adenia globosa*, men caudex er mere glat. Den vokser primært i Somalia. Denne art ses meget sjældent udbudt til salg.

For mindst 10 år siden købte jeg en pæn stor importplante hos Exotica (Ernst Specks) som ses på billedet fra 2016 (fig. 2). Den blev frit udplantet i vores sukkulent bed, men blev som årene gik mindre og mindre. Sidste år (2019) besluttede jeg at plante den i en potte i stedet med udelukkende mineralsk jord, og den begyndte at svulme op og sætte nye skud (se fig. 3).

Fig. 3 *Adenia ballyi* er i 2019 plantet i en potte. Her i 2020 er den godt på vej til at vokse ud af potten. Sammenlign med fig. 2 (foto fra 2016).

Det fik mig til i foråret (2020) at forsøge om man kunne lave stiklinger. Følgende blev gjort: Et skud blev skåret af moderplanten og dypet i roddanner (Floramon) og umiddelbart derefter stukket i ren vercum-lite som blev holdt konstant fugtigt. (se fig. 4). Og så var det bare at vente. Efter 4-6 uger svulmede skæringspunktet op og ud kom der rødder. Jeg plantede stiklingen over i mineralsk jord og begyndte at vande den normalt. Så skete miraklet. Efter nogle uger begyndte det nederste af stiklingen at svulme op og begyndte at danne caudex (se fig. 5). Så i dette tilfælde blev mit formål bekræftet - den dannede et caudex.

Fig. 4 Stikling af *Adenia ballyi* i ren vercumlite

Fig. 5 Stiklingen af *Adenia ballyi* er begyndt at svulme op nede ved roden

Jeg har efterfølgende lavet et par stiklinger med rødder, som kan købes på bloggen: ellensplanteverden.dk.

Adenia pechuelii

En anden art er *Adenia pechuelii* som også danner et kæmpe caudex og skyder stængler ud herfra.

Vi var så heldige at se et stort eksemplar på vores tur til Namibia i 2019 (se fig. 6). Den er endnu mere sjælden i handlen i store størrelser med caudex.

Også den har jeg været heldig at kunne købe for mange år siden hos Specks (se fig. 7). Det er oprindeligt en frøplante som har dannet caudex.

Jeg har ligeledes forsøgt at lave stiklinger på samme måde som *Adenia ballyi* (se fig. 8). Der skete ikke rigtigt noget, men efter 6-8 uger begyndte den ene stikling at få større blade og jeg tog den op. Den havde dannet rødder - hurra. Så den blev også ompottet til ren mineralsk jord (se fig. 7). Jeg har yderligere en stikling, men den har ikke sat rødder - endnu? Umiddelbart har den med rødder ikke dannet caudex, men vi må se tiden an - måske er det kun *Adenia ballyi* som gør det?

Så ja man kan godt lave stiklinger af to meget sjældne *Adenia* og også få nogen af dem til at danne caudex.

Fig. 7 *Adenia pechuelii*

Fig. 6 Det er *Adenia pechuelii* til højre i billedet. Et flot stort eksemplar. Foto: Finn Larsen

**Fig. 8
Stikling af
*Adenia
pechuelii*.
Den vokser
fint, men der
er endnu intet
tegn på, at
den danner
caudex.**

Jeg lærer aldrig at forstå kaktus!!

Tekst og foto: Ellen Christensen

Vi har, som mange andre, både kaktus og sukkulenter i drivhus og på friland. Hvert forår slæber vi en del ud af havestuen til en - forhåbentlig - varm sommer, der kan fremprovokere planterne til at blomstre.

Den kaktus I ser her på billederne, blev i sin tid købt, fordi Michael skulle bruge den som podedunderlag. Den undgik ved et tilfælde den triste

skæbne og hører nu til blandt de kaktus der får lov til at holde sommerferie udenfor.. Tidligt på året kom der noget der mindede om blomsterknopper, men de gik i stå og jeg havde sådan set opgivet den.

Pludselig her i slutningen af august skete der så noget. Knopperne blev større og fordi der var så fint vejr, kiggede jeg hver dag til kaktussen,

men knopperne ville ikke åbne sig. Ikke engang når solen stod og vadede skete der noget.

Til gengæld var den helt udfoldet, den dag der regnede hele dagen.

Ja, jeg forstår det ikke, men jeg nåede da at få et billede uden at blive alt for våd.

Jeg ved ikke hvad det er for en kaktus, så har nogen et forslag, vil jeg da gerne høre det.

9/9-20: Knopperne åbner sig snart, men nyder indtil videre lidt regn fra oven.

10/9-20: Solen er fremme igen og jeg får lov til at se, hvad blomsten byder på.

11/9-20: Solen har skinnet hele dagen, men de vil ikke åbne sig helt!

12/9-20: Og i dag har det så regnet og regnet og se bare, nu vil de godt åbne sig!

M E D D E L E L S E R

Her er der mulighed for at alle medlemmer af Nordisk Kaktus Selskab kan bringe en kort besked, hvis de planlægger at holde Åbent Hus, ønsker at købe, sælge eller bytte planter med andre medlemmer eller noget helt tredje.

Bare giv mig en besked - helst på mail - men også gerne via brev eller telefon, hvis du lige har noget på hjertet, du gerne vil dele med os andre.

Jeg skal nok finde plads til det.

• Minder fra en kaktustur sidst i 80'erne •

Hans Keil har sendt mig disse billeder fra det, vi vist godt kan kalde "gamle dage", eftersom det er fra 1900-tallet.

Billederne er fra Specks gartneri Exotica. Det var tider dengang!

Red.

Helga og Leif studerer ivrigt planterne

Charlotte og Aase har også travlt

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de
www.uhlig-kakteen.de

55 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og fro
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

Kaktusgartneriet

Kaktus og sukkulenter på adressen:

Vejlegårdsvej 99, 2625 Vallensbæk

Ved besøg: Ring på **20944946**

Eller mail: **kaktus@paradis.dk**

Hjemmeside:

www.kaktusgartneriet.dk

Følg kaktusgartneriet på Instagram

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER
udkommer 6 gange årligt.
Find lokalklubbens hjemmeside
for kommende arrangementer
på www.orkideer.dk

Deltag uforpligtende i et
klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: aholmen@onedenmark.com

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare"
Dronning Ingrid.

Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt"
som udkommer fire gange
om året.

Henvendelse til kasseren
Niels Ejner Carlsen på
tlf. 61740093 eller
mail: thors7@stofanet.dk

Hjemmeside: www.danskpelargonieselskab.dk

CN-TRENDPLANTS

Blog: ellensplanteverden.dk

KAKTUS:

Aztekium
Geohintonia
Lophophora (flere forskellige arter)
Mammillaria (storblostmstrede)
Obregonia
Pelechyphora
Strombocactus

ANDRE SUKKULENTER:

Adenium socotranum
Adenia baylii stiklinger m/rod
Boswellia socotrana
Dorstenia horwoodii
Dorstenia gigas
Pachypodium
Othonna

Vinterlukket fra 1. november 2020 til 1. marts 2021

QR-kode til NKS hjemmeside

QR-kode til NKS facebook

Daniel er et af vore yngste medlemmer. Han fortæller inde i bladet om hvordan hans interesse for kaktus og sukkulenter opstod.
Dette foto viser blot et lille udpluk af hans fine samling.
Foto: Daniel Kjølby

Indholdsfortegnelse for

“KAKTUS og andre SUKKULENTER” nr. 3 /2020

Formanden har ordet - <i>Erik Holm</i>	side 3
Om overvintring i Haunstrup - <i>Erik Holm</i>	side 4
Ukrudt eller bonzai? - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 7
Fra børneværelse til ungkarlehybel - <i>Daniel Kjølby</i>	side 8
Yucca ‘Galina’ og ‘Aleksander’ - <i>Chamaelobivia ‘Budapest’</i> - <i>Benny M. Jensen</i>	side 11
<i>Caralluma sarkariae</i> - <i>Flemming Bartig</i>	side 16
<i>Adenia</i> - stiklinger og caudex? - <i>Michael Nielsen</i>	side 18
Jeg lærer aldrig at forstå kaktus! - <i>Ellen Christensen</i>	side 21
Meddelelser.....	side 22